

Türkiye Aile Hekimliği Dergisi'nin Değerlendirmesi: 1997-2009

Evaluation of the Turkish Journal of Family Practice: 1997-2009

Nazan Karaoğlu¹, Mehmet Ali Karaoğlu²

Özet

Amaç: Türkiye Aile Hekimliği Dergisi 1997'de "Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği" tarafından çıkarılmaya başlamıştır. Bu dergide yayınlanan yazılar Türk aile hekimlerinin ilgi alanlarını yansıtabilir. Bu çalışma, aile hekimliği pratiği açısından Derginin on üç yıllık yayın hayatını yapısal bir bakışla incelemektedir.

Yöntem: Türkiye Aile Hekimliği Dergisi'ndeki yazıları 1997 yılındaki ilk sayısından 2009 yılında basılan son sayısını içerecek şekilde yazı sayısı, içeriği ve yazı tipi açısından inceledik.

Bulgular: On üç yıllık süreçte 13 cilt 44 sayı basılmıştı. İki sayının birleştirildiği 1999 yılı ve dört sayının birleştirildiği 2000 ve 2001 yılları dışında her yıl düzenli olarak dört sayı basılmıştı. Değerlendirme sürecine toplam 418 yazı alındı, bunlardan 303 yazı (%72.5) araştırma, derleme, sürekli tıp eğitimi, olgu sunumu ve editöre mektup yazılarıydı. Tüm yazıların 150'si (35.9) araştırma yazıları, 73'ü (%17.5) derleme ve 38'i (%9.1) sürekli tıp eğitimi yazılarıydı.

Sonuç: Bu çalışma sadece 13 yıllık süreçte Türk aile hekimlerinin Türkiye Aile Hekimliği Dergisi'ndeki yazılarını göstermektedir. Özellikle derginin sürekli tıp eğitimi konusundaki çabası takdir edilmelidir.

Anahtar sözcükler: Aile Hekimi, bilimsel, makale, akademik, dergi.

Summary

Objective: Turkish Journal of Family Practice began to be published in 1997 by Turkish Association of Family Physicians. The articles published in this journal may be the indicator of the interests of Turkish family physicians. The aim of this study is to analyze this journal as the main journal reflecting Turkish family practice from the first issue in 1997 to the last one printed in 2009 in a structural perspective.

Methods: We analyzed the Turkish Journal of Family Practice articles since 1997 beginning with the first issue to the last issue of the 2009 in terms of number, content and topic of the studies.

Results: There were 13 volumes and 44 issues printed in 13 years. 4 issues were regularly printed each year except 1999 in which two combined issues and 2000 and 2001 in which a single combined issue were printed. There were 418 articles in total 303 of them (72.5%) were articles in research, review, continuing medical education, case report and letters to the editor. Among all articles, 150 (35.9%) were research articles, 73 (17.5%) were reviews and 38 (9.1%) were continuing medical education articles.

Conclusions: This study only shows the articles of Turkish family physicians in Turkish Journal of Family Practice during 13 years. Efforts about continuing medical education in this journal should especially be appreciated.

Key words: Family physician, family medicine, scientific, article, academic, journal.

Konuşmak gibi, yazmak da insanı benzersiz kılan özelliklerinden biridir.^[1] Bilimsel yazı, bilimsel araştırmanın ve tıp pratiğinin önemli bir parçasıdır.^[2] Tarihçiler ya da şairler gibi, tıbbi araştırma yapanlar da bulgularını geleceğe bırakmak için yazmaldırlar.^[1] Bilimsel yazı yazıp yayınlamak aynı zamanda akademik üretkenliğin önemli bir göstergesidir.^[2] Yazmak sadece bilimin ve sağlık hizmetlerinin gelişmesini

sağlamaz, bireysel ve kurumsal tanınmaya, çalışmalar için fon bulmaya ve kariyer gelişimine yardımcı olur.^[3] Bilimsel yazı yazma bir eğlence kaynağı olarak algılanabileceği gibi keşfettiklerini paylaşma ve onurlandırılma isteğinden de kaynaklanabilir. Ayrıca kariyer gelişimi, kurumların istediği akademik yükseltme ya da performans ölçütleri zorunlulukları nedeniyle de bilimsel yazı yazılabilir.^[1,4]

¹⁾ Selçuk Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı, Yrd. Doç. Dr., Konya

²⁾ Özel Bilgi Hastanesi İç Hastalıkları, Uzm. Dr., Konya

Tıp profesyonelleri olarak uzmanlık alanımızın bugünü ve geleceği için hepimizin yazmak gibi bir sorumluluğu olduğu ortadadır.^[1-6] Bilimsel yazı yazmak ya da yazmaya çalışmak öncelikle bilimsel araştırma yapmakla başlar. Çünkü sağlık araştırmaları insanların yaşam kalitesini artırmak için gerekli verileri sağlar.^[5] Aile hekimliğinde araştırma yapmak akademik olarak aile hekimliğinin gelişimi için bir gerekliliktir.^[4] Tıbbın gelişimi dünyadaki araştırmacıların yoğun emek ve çalışmalarının sonucudur.^[5] Bilimsel araştırmaların yazılması konunun akademik tartışma ortamına taşınarak tartışılmasını, yeni fikirlerin oluşmasını ve gelişmeyi sağlar.^[1,7,8] Sağlık araştırmaları sayesinde yüksek hastalık ve ölüm riski taşıyan pek çok hastalıkla ilgili korunma, tanı, tedavi yöntemleri ve toplum sağlığı kuralları belirlenebilmiştir.^[5] Bilimsel çalışma, çalışmanın neden, nasıl yapıldığını, ne bulunduğunu, bulunanların ne anlama geldiğini yazılmasıyla tamamlanır ve akademik kabûlü kayıta altına alınmış olur.^[1]

Hekimler yetişkinler olarak, kendi öğrenme ihtiyaçlarını belirleyip kaynaklarını saptayabilirler: Tıp dergileri öğrenme isteği olan hekimler için hazır kaynaklardır.^[9] Süreli yayınlar bilimsel iletişimin temelidir; bu iletişim organlarının nitelikleri ilgili bilim alanının gelişimi açısından önem taşır.^[8] Akademik kurumlar, adayın yaptığı araştırmaları ve nerede yayımlandıklarını seçimlerinde dikkate alırlar.^[4]

Aile hekimliği, Türkiye’de 1983’te bir uzmanlık dalı olarak kabul edilmiş, asistanlık eğitimi 1985’te Ankara, İstanbul ve İzmir’de başlamıştır.^[10] Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği (AHUD) 1990’da kurulmuş, 1997’de bilimsel yayını “Aile Hekimliği Dergisi” yayına başlamış, 1998’de Derneğin, Bakanlar Kurulu kararıyla “Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği” (TAHUD) adını almasıyla yayını “Türkiye Aile Hekimliği Dergisi” olarak sürdürmüştür.^[10,11] O günden bu yana yayın hayatında olan Dergi, Türk aile hekimlerinin ele aldıkları araştırma konularını, ana ilgi alanlarını yansıtan önemli bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Türk aile hekimlerinin uluslararası yayınları 1991’de başlamıştır.^[6] Aile hekimlerinin Türk dergilerindeki yazıları ile ilgili bir çalışma yoktur. Bu çalışmanın amacı, 1997’den itibaren Türkiye’deki aile hekimlerinin profesyonel gelişiminin aynalarından biri olan Türkiye Aile Hekimliği Dergisi’ni yapısal olarak incelemektir.

Gereç ve Yöntem

Türkiye Aile Hekimliği Dergisi’ne (TAHD) internet üzerinden ulaşılabilir. Bu çalışmada, dergi, 1997’deki ilk sayısından 2009’daki son sayısına kadar internet sitesinden incelendi.^[11] Dergi’nin her sayısındaki yazı sayısı, yazıların türü (derleme, olgu sunumu, araştırma vb.), yazılardaki ilk yazarın cinsiyeti (isminden anlaşılabilir-

yorsa), bir yazıdaki yazar sayısı ve yazının ilgili olduğu tıp alanı kaydedildi. Tıbbî yazıları belli bir alanla sınırlamak zordur: Pek çok yazı, birden çok tıp alanını ilgilendiren ortak çalışmalardır. Bu konuda net bir ölçüt olmadığından Dergi’nin 2002’den başlayarak her yılın son sayısında verdiği “yazar ve konu dizini”ne benzer bir sınıflama yaparak yazıların ilgili olduğu alanları belirlemeye çalıştık. Yazı başlığında birinci basamak ve aile hekimliği kelimelerini içeren yazıların tümünü aile hekimliği alanına kaydettik.

Yazıları SPSS 13.0 istatistik paket programında işledik. Yazı sayıları, yazı tipleri, yazıların ilgili olduğu tıp alanı ve yazar sayılarını sayı ve yüzde olarak sunduk. On üç yıllık süreci 1997-2003 ve 2004-2009 olmak üzere iki zaman dilimine ayırarak ilk yazarın cinsiyetine göre kare testi ile karşılaştırdık. $p < 0.05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Bulgular

1997’den 2009 sonuna kadar geçen 13 yılda TAHD’nin 13 ciltte 44 sayısı yayınlanmıştı. Düzenli olarak yılda dört sayı çıkan dergi istisnai olarak 1999’da ikişer sayının birleştirildiği iki sayı ve 2000 ile 2001 yıllarında dört sayının birleştirildiği tek sayı olarak çıkmıştı. Dergide bazı sayılarda değişmekle birlikte 14 yazı başlığı altında yazılar yer almaktaydı. On üç yıllık süreçte toplam 419 yazı saptadık. Yabancı yazarların yurt dışında yaptıkları bir araştırmayı bu nedenle çalışma dışı tuttuk ve kalan 418 yazıyı inceledik. En fazla sayıda yazı, Dergi’nin ilk çıktığı 1997 yılına aitti; %14.6. **Tablo 1** yazıların yıllara dağılımını göstermektedir.

Araştırma yazıları dergide yayınlanan tüm yazıların %35.9’unu, ikinci sırada gelen derlemeler ise %17,5’ini oluşturuyordu. **Tablo 2** dergideki tüm yazıların niteliğine göre dağılımını vermektedir.

Aile hekimliği alanındaki yazılar %17.9 ile en büyük grubu oluştururken, araştırma ve derlemelerde sırasıyla %15.3 ve %24.7 ile halk sağlığı alanı en çok yazının olduğu grubu oluşturmaktaydı.

Aile hekimliği uzmanlık eğitiminde yer alan aile hekimliği, iç hastalıkları, kadın hastalıkları ve doğum, çocuk sağlığı ve hastalıkları, genel cerrahi, psikiyatri ve acil tıp alanlarının toplamının araştırma ve derlemelerdeki oranı sırasıyla %72 (n=108) ve %59 (n=43) idi. **Tablo 3** araştırma ve derlemelerin alanlara dağılımını vermektedir.

Yazıların büyük bölümü tek yazarlı idi (n=170, %40.7). Araştırma yazılarında en büyük grup üç yazarlı (n=46, %30.7), derlemelerde ise tek yazarlı yazılardan (n=33, %45.2). Araştırmaların ortalama yazar sayısı 3.9±1.6 idi; [1 - 11] arasında değişiyordu. **Tablo 4** yazıların yazar sayısına göre dağılımını vermektedir.

Tablo 1. Yazıların yıllara göre dağılımı

Yıl	Yazı sayısı	
	n	%
1997	61	14.59
1998	46	11.00
1999	19	4.55
2000	11	2.63
2001	14	3.35
2002	30	7.18
2003	31	7.42
2004	32	7.66
2005	34	8.13
2006	38	9.09
2007	29	6.94
2008	34	8.13
2009	39	9.33
Toplam	418	100.00

Tablo 2. Yazıların niteliklerine göre dağılımı

Yazının niteliği	n	%
Araştırma	150	35.89
Derleme	73	17.46
STE	38	9.09
Editöre mektup	26	6.22
Olgu sunumu	16	3.83
Türkiye ve dünyada aile hekimliği	16	3.83
Aile hekiminin kitaplığı	40	9.57
Haberler	14	3.35
Literatürden özetler	27	6.46
Tıp terimleri	8	1.91
Tıp sanatı	1	0.24
Tıp tarihi	6	1.44
Tıpta gündem	2	0.48
Sağlık mevzuatı	1	0.24
Toplam	418	100.00

İkiye ayırdığımız 13 yılın ikinci döneminde, kadın yazarların kaleme aldıkları editöre mektupların arttığını saptadık ($p>0.05$). Araştırma, derleme, olgu sunumu, editöre mektup ve sürekli tıp eğitimi (STE) yazılarının cinsiyet açısından karşılaştırması **Tablo 5**'de yer almaktadır.

Tartışma

Son yıllarda araştırma ve yayın yapan aile hekimlerinin sayısı artmaktadır ve genel tıp uzmanı olmaları nedeniyle başka uzmanlık alanlarının dergilerinde de yayınlar yapmaktadırlar.^[4] Türkiye'de Yüksek Öğrenim Kurumu (YÖK)'ün 1993 yılındaki kararı ile üniversitelerde aile

hekimliği anabilim dalları kurulması aile hekimliğinin akademik sürecini hızlandırmıştır.^[10] Türk aile hekimlerinin uluslararası yayınlarının 1991'de başladığı ve 2001'den sonra yılda 20 yayına ulaştığı daha önceki bir çalışmada belirtilmiştir.^[6] Hakemli, düzenli basılan ve aile hekimlerinin meslek örgütü TAHUD'un çıkardığı Dergi'nin Türkiye'de aile hekimlerinin yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verebilir. Uluslararası alanda birçok çalışma olmasına karşın ulusal düzeyde benzer bir çalışma olmaması nedeniyle çalışmamızın sonraki çalışmalara örnek olacağını düşünüyoruz.^[6]

Derginin çıkış yılı olan 1997 tüm yıllar içinde en çok yazının yer aldığı yıldır. 1999-2001 yılları arasında yazıların çok azaldığı, hatta Dergi'nin sayılarını birleştirerek bastığı görülmektedir. Ne yazık ki bu durumun ekonomik, teknik ve diğer nedenlerini tespit etmek çalışmamızda mümkün olamamıştır. İzleyen yıllarda derginin düzenli çıkmaya başladığı ve Dergi'nin bir sayısında yer alan yazı sayısının düzenli bir seyir izlediği görülmektedir. Bir görüşe göre akademik seçimlerde dergilerin etki faktörü dikkate alınması aile hekimlerini başka dergilere yönlendirmektedir.^[4] YÖK ve üniversitelerin akademik ölçütlerinin uluslararası dergileri işaret etmesi bu durumun sebeplerinden biri olabilir.

Yazılar arasında araştırma yazıları en büyük grubu oluşturmaktadır. Doğal olarak akademik ölçütlerin bu durum üzerine etkisi olabilir. Ancak burada aile hekimlerinin günlük pratiği ve kendilerini geliştirmeleri açısından başka faktörlerin de dikkate alınması gerektiğine dikkat çekmek istiyoruz. Cases Journal'ın editörü Smith aile hekimlerinden gelecek olgu sunumlarının "çok orijinal ve önemli olmalarını beklemiyoruz çünkü her hekim hasta ilişkisinin benzersiz olduğunu ve her olgudan öğrenilecek şeyler olduğunu biliyoruz" demektedir.^[12] Aynı yazar, tıp olgu sunumları olmadan öğrenilemez demekte ve ilave etmektedir "Mesleki gelişimimizde çoğu kez özellikle de işlerin kötü gittiği vakalardan pek çok şey öğreniriz hele olgu sunumları çok güçlük yaşadığımız, anlamakta zorlandıklarımıza benzer olgularsa".^[12] Yayınlanmış bir çalışmada, birçok meslektaşın, akademisyenin düşüncelerini belirtmesine, konuyu tartışmasına, yeni düşünceler üretilmesine yol açar.^[11] İyi bir bilimsel dergi beyin ve ruhlarımızı diri tutar.^[13] Bizce de, üzerinde tartışmaların sürdürülebileceği, deneyimlerin, başarı ve başarısızlıkların paylaşabileceği "olgu"lar önemlidir ve dergide daha fazla yer almalıdır.

Dergideki makalelerin izlendiğinin ve tartışıldığının bir göstergesi yazılar hakkında görüşlerin gönderilebildiği "editöre mektup" bölümüdür. TAHUD için "editöre mektup" yazıları sıklık açısından altıncı sırada yer almaktadır. Bu yazıların büyük kısmının içeriğine ulaşamadığından incelememiz mümkün olmamıştır.

Tablo 3. Başlıklarına göre yazıların ağırlıklı olarak ilgili olduğu tıp alanı

Alan	Tüm yazılar		Araştırmalar		Derlemeler	
	n	%	n	%	n	%
Aile Hekimliği	75	17.94	22	14.67	15	20.55
İç Hastalıkları	33	7.89	18	12.00	4	5.48
Kadın Hastalıkları ve Doğum	41	9.81	25	16.67	6	8.22
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	39	9.33	20	13.33	7	9.59
Genel Cerrahi	13	3.11	6	4.00	4	5.48
Psikiyatri	23	5.50	13	8.67	6	8.22
Acil Tıp	6	1.44	4	2.67	1	1.37
Tıp Eğitimi	8	1.91	5	3.33	-	-
Halk Sağlığı	64	15.31	23	15.33	18	24.66
Enfeksiyon Hastalıkları	14	3.35	8	5.33	5	6.85
Üroloji	3	0.72	1	0.67	2	2.74
KBB	6	1.44	1	0.67	2	2.74
Ortopedi ve Travmatoloji	7	1.67	-	-	1	1.37
Dermatoloji	2	0.48	2	1.33	-	-
Temel Tıp Bilimleri	3	0.72	2	1.33	-	-
Nöroloji	4	0.96	-	-	2	2.74
Belirlenemeyen*	77	18.42	-	-	-	-
Toplam	418	100,00	150	100,00	73	100,00

*1997-2002 yıllarındaki literatür özetleri, haberler ve editöre mektupların içeriğine ulaşamadığından ilgili alan belirlenememiştir.

Bilgiye ulaşmak isteyen hekim, bilgilerini yenilemesi ve günlük hayatını sürdürmesinde zorluklarla karşılaşmaktadır.^[14] Alanı ile ilgili son çıkan yayınların kısaca özetlenmesi bu sıkıntıyı hafifletebilir; gerçekten de TAHD’da “literatür’den özetler” 5. sıklıktaki yazı tipi olarak hemen hiç aksamadan yer bulmuştur. Üçüncü sırada yer alan “aile hekimliği kitaplığı” da aynı amaca hizmet eder. Ayrıca dergi “haberler”, “dünyada ve Türkiye’de aile hekimliği”, “tıpta gündem” ve “sağlık mevzuatı” gibi yazılarla da okuyucularını günlük gelişmeler, meslek uygulamaları, kongre izlenimleri, mesleğin dünyada ve ülkede algılanışı ve yaşanışı hakkında bilgiler de içermektedir. Bu konu incelenmediğinden aile hekimlerinin düşüncelerini bilemiyoruz ancak uygulamanın derginin tüm sayılarında yer bulmasının genel okuyucu memnuniyetini yansıttığını düşünebiliriz.

Yaman ve arkadaşları Türk aile hekimlerinin uluslararası yayınlarda genellikle klinik (genel tıp, diyabet, böbrek hastalıkları, osteoporoz ve tiroid hastalıkları gibi) ve halk sağlığına (toplum temelli çalışmalar, toplum araştırmaları, üreme sağlığı ve aile planlaması gibi) eğildiğini belirtmektedirler.^[6] Ulusal düzeydeki tek dergiyi incelediğimiz çalışmamızda benzer şekilde araştırma yazılarında klinik dal olan kadın hastalıkları ve doğum yazılarının sık olduğu, derleme yazılarında ise halk sağlığı alanında en sık yazı yazıldığı görülmektedir. Aile hekimlerinin rotasyon yaptıkları alanlardan enfeksiyon hastalıkları, üroloji, kulakburun-boğaz, nöroloji ve dermatoloji alanında yayınların

olması aile hekimlerinin günlük pratikte karşılaştıkları olguların yansımaları olabilir.

İyi hekimliğin gereklerinden biri de kendisini ve kendisinden sonraki nesilleri eğitmeye gönüllü olmak, eğitici becerisine sahip olmak ve eğitmektir.^[15] Dergi STE yazılarına yer vermektedir; ancak 2003 sonrasında bu yazılar azalmış, ve hatta bazı sayılarda hiç yer almamıştır. Tıp eğitimi tüm yazılar içinde sadece %1.9’luk bir orana sahiptir. Bu konuda hiç derleme yazılmamış ancak araştırma yazılarının %3.3’ünü oluşturmuştur. Tıp eğitimi; psikoloji, antropoloji, istatistik, sosyoloji, eğitim bilimi ve hekimlerin içinde yer alabildiği çok disiplinli bir yapıya sahiptir. Tıp eğitimi yazılarının bilimsel araştırma makaleleri yapısında olmalarını beklemek her zaman doğru değildir. Süreci anlamaya ve altına yatan felsefeyi oluşturmaya çalışan bir tıp eğitimi yazısı küçük gruplarda gözlem ve görüşmelere de dayanabilir.^[16] Tıp eğitimi alanının ülkemizde de yeni olması, tıp eğitiminin klinik bilimlerden farklı araştırma yöntemlerine ve terminolojiye sahip olması bunun nedeni olabilir. Tıp eğitimi araştırma yazılarının yine de bazı klinik dallarından daha yüksek oranda yer bulması aile hekimlerinin bu alana ilgi duyduğunu gösterebilir.

Yazar sayıları için uluslararası taramada yayınların genellikle çok yazarlı olduğu ve yazar sayısı ortanca değerinin beş olduğu belirtilmiştir.^[6] Benzer şekilde bu çalışmada da yazar sayısı ortalaması 3.9, ortanca değeri dört olarak bulundu.

Tablo 4. Tüm yazıların, araştırma ve derlemelerin yazar sayısına göre dağılımı

Yazar sayısı	Tüm yazılar		Araştırmalar		Derlemeler	
	n	%	n	%	n	%
1	170	40.67	4	2.67	33	45.21
2	77	18.42	20	13.33	21	28.77
3	69	16.51	46	30.67	10	13.70
4	46	11.00	36	24.00	5	6,85
5	29	6.94	23	15.33	3	4.11
6	16	3.83	13	8.67	1	1.37
7	4	0.96	4	2.67	-	-
8	1	0.24	1	0.67	-	-
9	1	0.24	1	0.67	-	-
11	2	0.48	2	1.33	-	-
18	1	0.24	-	-	-	-
Toplam	416*	99.52	150	100,00	73	100,00

*İki yazının yazar sayısı belirlenememiştir.

Her alanda olduğu gibi akademik hayatta da cinsiyet karşılaştırması yapılmaktadır.^[3,17] Amerika kökenli altı prestijli dergiyi inceleyen, 35 yılı kapsayan bir çalışmada 1970 yılında kadın yazarların birinci isim olduğu yazıların oranı %5.9 iken bu oranın 2004 yılında %29.3'e yükseldiği bulunmuştur.^[3] İngiltere'de yapılan benzer bir çalışmada kadın araştırmacıların birinci isim olduğu yayınlar 1970'de %10.5 iken 2004'de %36.5'e yükselmiş olarak bulunmuştur.^[17] Çalışmamızda editöre mektup yazıları dışında cinsiyet farkı belirleyemedik. Anlamli düzeyde olmasa da araştırma, der-

leme, olgu sunumu alanlarında kadın yazarların oranlarında yükseliş olmuştur. Bir yazar ise günümüzde hala prestijli dergilerde yer alan araştırma makalelerinde kadın yazarların oranının düşük olduğunu ifade etmektedir.^[3]

Yayın yapma aynı zamanda akademik bir standarda ulaşıldığının göstergesidir.^[1]

Aile hekimlerinin uluslararası yayınlarının hemen hemen tamamına yakınının (%99) üniversite kaynaklı olduğu belirtilmiştir.^[6] Ancak bu çalışmada yazıların tam me-

Tablo 5. Araştırma, derleme, olgu sunumu, editöre mektup ve STE yazılarının 1997-2003 ile 2004-2009 yılları arasında yazının birinci sıradaki yazarı dikkate alınarak yapılan cinsiyet dağılımının karşılaştırılması

	Cinsiyet dağılımı				Toplam		p %
	Erkek		Kadın		n	%	
	n	%	n	%			
Araştırma							
1997-2003	41	27.3	35	23,3	76	50.7	0.14
2004-2009	31	20.7	43	28,7	74	49.3	
Toplam	72	48.0	78	52,0	150	100,0	
Derleme							
1997-2003	16	21.9	17	23,3	33	45.2	0.57
2004-2009	22	30.1	18	24,7	40	54.8	
Toplam	38	52.1	35	47,9	73	100,0	
Olgu sunumu							
1997-2003	7	43.8	2	12,5	9	56.3	0.15
2004-2009	3	18.8	4	25,0	7	43.8	
Toplam	10	62.5	6	37,5	16	100,0	
Editöre mektup							
1997-2003	11	42.3	1	3,8	12	46.2	0.02
2004-2009	7	26.9	7	26,9	14	53.8	
Toplam	18	69.2	8	30.8	26	100,0	
STE							
1997-2003	16	42.1	7	18,4	23	60.5	0.80
2004-2009	11	28.9	4	10,5	15	39.5	
Toplam	27	71.1	11	28.9	38	100,0	

tinlerine ulaşılamaması nedeniyle bu konuda bir yorum yapmak doğru değildir.

Sonuç

Sonuç olarak bu çalışmada TAHD'nin 13 yıllık izlemi ni yaptığımızı inanmaktayız. Bilimsel araştırma yapma, sonuçlarını yazma ve yayınlama eğitimi ve hasta bakımını bütünleyicidir ve biraz istek biraz çaba ve yardımla herkes yazabilir ve yazmak için zaman bulabilir.^[1,2] Hasta yararı açısından (bölgesel yayın) ve bir hekimin akademik gelişimi için (uluslararası etki faktörü yüksek dergilerde yayın) hangi dergilerde yayın yapılması gerektiği konusunda bir tartışma sürmektedir.^[4] Ancak biz hastaya öncelik veren hekimlikten yana olduğumuza göre alanımızdaki dergilere gönderdiğimiz yazılarla onları desteklemeli ve onlardan desteklenmeliyiz. "Public Health Nursing" dergisi editörü bir yazısında "dergiyi başarıya ulaştıran halkın sağlığını etkileyen olaylar ve politikalar hakkında yapılan tartışmalar, beyin ve ruhlarımızı diri tutan başarı ve zorlukların hikayeleri ve standartlara uygun araştırmalarıdır" demektedir.^[13] Tıp öğrencileri en erken dönemde yazmak için cesaretlendirilip desteklenmeli, rol model olunmalı ve gerekli destek sağlanmalıdır.^[1] Asistanlıkta araştırma eğitimi verilmesi hekimlerin meslek hayatlarında bilimsel kaynakları izleyip anlamalarını ve ilaç firmalarının getirdiği bilgileri sorgulamalarını sağlar.^[18] Unutmamak gerekir ki bilimsel bir çalışma ne kadar mükemmel olursa olsun yayınlanmadığı sürece tamamlanmamıştır.^[1]

Sınırlılıklar

Derginin 1997-2001 yılları arasındaki sayılarının tam metin veya özetlerine internet üzerinden ulaşılamadığından kullanılan anahtar kelimeler, kaynak gösterimi, yazarların çalıştıkları ve çalışmalarını yaptıkları kurum belirlenememiştir. Dergi hakkında yapılan bu ilk incelemenin sonraki çalışmalara yol göstereceğini düşünüyoruz.

Teşekkür

Bu yazı için bize ilham veren, yaptıkları bilimsel çalışmaları, gördükleri olguları, kısacası yaşamlarının bir par-

çasını bizimle ve bilimsel camiayla cesaretle paylaşan tüm Aile Hekimliği Dergisi yazarlarına bu vesile ile teşekkür ederiz.

Kaynaklar

1. Peh WCG, Ng KH. Why write? *Singapore Med J* 2008;49:443-4.
2. Gogtay NJ, Sarkar MS. The art and craft of medical writing: report on JPGM writecon 2009 (editorial). *JPGM* 2009;55:237-8.
3. Jaggi R, Guancial EA, Worobey CC ve ark. The "gender gap" in authorship of academic medical literature-a 35-year perspective. *N Eng J Med* 2006; 355:281-7.
4. Peleg R, Shvartzman P. Where should family medicine papers be published-following the impact factor? (commentary). *J Am Board Fam Med* 2006;19:633-6.
5. Nyika A. Professional ethics: an overview from health research ethics point of view. *Acta Tropica* 2009;584-90.
6. Yaman H, Kara IH. An evaluation of articles in international peer-reviewed publications in Turkish family medicine. *Med Sci Monit* 2007;13:SR24-7.
7. Savitz DA. Why senior epidemiologists should write and publish papers? (editorial). *Epidemiology* 2004;15:381-2.
8. Aslan D, Yılmaz O, Özmen M, Arda B, Akkoç C, Gökçe Kutsal Y. Onuncu yılında Türk Geriatri Dergisi 1998-2007. Ed. O Yılmaz. Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık. Ankara, TÜBİTAK, 2008;175-81.
9. Mills P, Timmis A, Huber K ve ark. The role of European national journals in education (short communication). *J Cardiocirc Med* 2010;11:64-7.
10. Ersoy F, Unluoglu I. Family practice in Turkey: past, present and future. http://mejfm.com/journal/July03/index_FamPrac.htm adresinden 25.05.2010 tarihinde ulaşılmıştır.
11. Türkiye Aile Hekimliği Dergisi. <http://www.turkailehekderg.org/> adresinden 25.05.2010 tarihinde ulaşılmıştır.
12. Smith R. Why GPs should write case reports? (essay). *Br J Gen Pract* 2009;59:383.
13. Abrams SE. The journal as journalism (editorial). *Public Health Nurs* 2009;26:295-6.
14. Reis DC. Who am I and why am I here? Professionalism research through the eyes of a medical student. *Acad Med* 2008;83:S111-2.
15. General Medical Council. Good Medical Practice. London: GMC, 2006. http://www.gmc-uk.org/guidance/good_medical_practice.asp adresinden 25.05.2010 tarihinde ulaşılmıştır.
16. Gill D, Griffin AE. Reframing medical education research: let's make the publishable meaningful and the meaningful publishable (commentary). *Med Educ* 2009;43:933-5.
17. Sidhu R, Rajashekhar P, Lavin VL ve ark. The gender imbalance in academic medicine: a study of female authorship in the United Kingdom. *J R Soc Med* 2009;102:337-42.
18. Roane DM, Inan E, Haeri S, Galyner II. Ensuring research competency in psychiatric residency training. *Acad Psychiatr* 2009;33:215-20.

Geliş tarihi: 08.07.2010

Kabul tarihi: 01.04.2011

Çıkar çakışması:

Çıkar çakışması bildirilmemiştir.

İletişim adresi:

Yrd. Doç. Dr. Nazan Karaoğlu

Tıp Eğitimi ve Bilişim Anabilim Dalı (TEBAD)

Selçuk Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi, Akyokuş

Meram 42080 Konya

e-posta: drnkaraoglu@gmail.com, drnkaraoglu@yahoo.com.tr